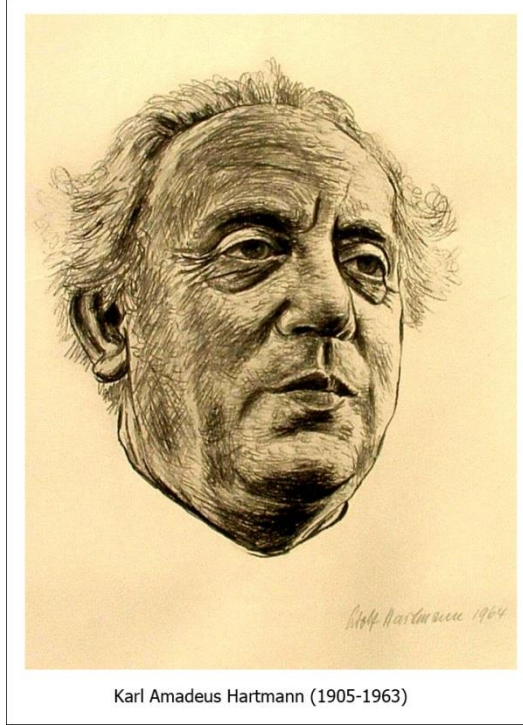

Klarinet, Yaylı Çalgılar Dörtlüsü ve Yaylı Çalgılar Orkestrası İçin Konser Parçası

* Inroduktion-Moderata *Tanzvariationen *Fantasie

Hartmann'ın 1930'larda başladığı, ancak Nazilerin iktidare gelişinden sonra, 1935'te tamamlayabildiği klarinet, yaylı çalgılar dörtlüsü ve yaylı çalgılar orkestrası için Konser Parçası – konçerto ya da daha çok oda konçertosu olarak da adlandırılan eser – ilk kez 17 Haziran 1969'da Zürih'te yorumlanmıştır. Klarinetçi Hans Rudolph Stalder ve Rudolph Kempe yönetimindeki Zürih Tornhalle Orkestrası'nın seslendirdiği eser, "Konçerto, Zoltan Kodaly'nin anlayışında ve ona saygı için yazılmıştır" başlığını taşır. Genellikle melodi ve ritim arasındaki gerginliğin değerlendirildiği konçertoda melodi çalgısı olarak klarinet seçilmiştir. Melodiyi uzun aralıklar (intervaller) kullanarak elde eden Schönberg'in aksine Hartmann, melodiyi kendi doğal akışına bırakır. Küçük aralıklı adımlarla, küçük motifler biçiminde ritmik hızlandırmalarla canlandırır.

Konçertonun girişinde (Introduktion) yaylı çalgılar dörtlüsüyle yaylı çalgılar orkestrasının karşıtlığı sergilenir. Orta hızdaki (moderato) ana bölme ise melodik unsurların yansıttığı klarinetle konçertant biçimde karşılanan gruplar, ritmik değişimleri sağlar.

İkinci ana bölüm Dans Varyasyonları (Tanzvariationen)'ni içerir. Folklorik bir tema üzerine hızlı varyasyonlarla, pasajlarla, doğaçtan gelir gibi ritmik gelişmelerle soliste ustalığını gösterme olanağı sağlar. Fantezi (Fantasie) başlıklı bölümde klarinet tekrar hülyalı ezgilerini duyurursa da, sonra yeni kadanslarla giderek hızlanır. En sonda ise duygulu (espressivo) bölmede yine eski biçimine bürünür ve eseri çok hafif (pianissimo) sona ulaştırır. (Süre 26')

- Aktüze İ. Müziği Okumak Cilt 3. Pan Yayıncılık, Nisan 2003.